



Oponentský posudek disertační práce

Tukové emulze v dlouhodobé parenterální výživě

Autor: MUDr. Stanislav Ševela

Univerzita Karlova 1. lékařská fakulta

Předložená disertační práce má 95 stran, je složena z 69 stran originálního textu, včetně 5 obrázků-grafů a 8 tabulek. Dále publikace obsahuje seznam zkratk a jejich vysvětlení, seznam literatury, kde je citováno 139 prací, vesměs recentních.

Volba a zpracování tématu:

Problematika domácí parenterální výživy (DPV), spektrum jejího složení, správná metabolizace jednotlivých složek, je velice aktuální téma. Se zvyšujícím se počtem pacientů, indikovaných pro DPV, s přibývajícím poznatky v této sféře, došlo v minulých letech k velké modernizaci jak způsobu podávání, tak sestavování jednotlivých mixtur pro domácí parenterální výživu. Speciální pozornost je stále věnována tukovým emulzím, jejich složení, případným negativním vlivům jejich podávání, možnosti ovlivnění těchto negativních vlivů pro pacienta na DPN.

Toto je také téma předkládané disertační práce. Cílem studie bylo zjistit, jak dlouhodobé podání těchto tukových emulzí ovlivní spektrum mastných kyselin v erythrocytech a plazmě a následně zánětlivou odpověď, antioxidační ochranu, jaterní funkce, spektrum žlučových kyselin a jak se parametry odrážející tyto změny lišily od nálezů u zdravých osob. Posouzení míry případného oxidačního stresu, vyvolaného podáním různých tukových emulzí definovaného složení, možnosti ovlivnění současným podáním omega-3 polynenasycených mastných kyselin z rybího oleje. V předkládané publikaci je rozebírána autorem tato problematika velmi pečlivě hned z několika hledisek.

V první, teoretické části publikace, autor předkládá přehled možných klinických stavů a diagnóz vedoucích k indikaci DPV. Následně se zaměřuje na podrobný popis lipidové složky parenterální výživy (generace, jednotlivé složky lipidových emulzí, jejich patofyziologické konsekvence). V závěru obecné části podává přehled a popis onemocnění a patologických stavů, pojících se s podáváním parenterální výživy, jejich epidemiologie, patofyziologie..

V druhé, výzkumné části publikace si autor nejprve jasně stanovuje cíle studie, zformuluje hypotézy a výzkumné otázky. Následuje podrobný popis metodiky sběru dat a statistické vyhodnocení. V oddílu výsledky přehledně, pomocí schémat, grafů a tabulek předkládá čtenáři získaná data.



V části diskuze komentuje autor své výsledky, porovnává s výsledky dřívějších pozorování viz uvedená literatura. Velice kladně hodnotím širokou zdrojovou bázi a prezentaci vlastních výsledků v konsekvenci s výsledky citovaných prací. V závěrečném shrnutí diskuze jasně formuluje odpovědi na stanovené hypotézy a naplňuje tak zcela cíle projektu.

Výsledky a závěr:

Výsledkem studie je otestování a popis efektu podávání tří různých tukových emulzí a následné eskalace dávky omega 3 PUFA na zánětlivou odpověď, antioxidační kapacitu, patologii jater u pacientů na DPV. V závěru autor přehledně seznamuje čtenáře s jednotlivými výstupy studie. Dává odpovědi na hlavní hlavní hypotézy a výzkumné otázky studie. Výsledky této studie jsou významné pro klinickou praxi. Popsaný efekt přidání rybího oleje (omega-3 PUFA) na zlepšení antioxidační ochrany je jistě důležitý poznatek a povede k dalším studiím k ozřejmění klinického významu tohoto jevu.

Připomínky:

k předkládané publikaci mám jen několik drobných, spíše stylistických kritických poznámek:

Např. v obecné části (zejména v Úvodu do problematiky) autor používá velké množství zkratk, což komplikuje plynulost četby a vnímání textu. Někdy je zkratka použita bez předchozího plného textu. V abstraktu str. 8...Intervence přidáním RO významně snížila hodnoty SOD1 na úroveň HC na čemž se mohlo podílet snížení OS....

Otázky k obhajobě:

Prosím okomentovat srovnávací skupinu „zdravých“ kontrol (zcela zdraví jedinci, stabilní pacienti s gastrointestinální problematikou bez parenterální výživy?

V textu popisujete změny v hodnotách alkalické fosfatázy-jak si je vysvětlujete?

Shrnutí:

Disertační práce MUDr. Stanislava Ševely zpracovává velice aktuální téma. Stanovené cíle a hypotézy otevírají velmi zajímavou multioborovou problematiku. Použitá metodika je precizní, autor prezentuje vlastní velice zajímavé a pro praxi přínosné výsledky. Zpracování dat je díky tabulkám a grafům přehledné, i při takovém množství získaných dat. V závěru publikace svými výsledky zcela naplňuje vytýčené cíle projektu.

Předložená disertační práce splňuje všechny kladené požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě. Autor práce prokazuje předpoklady k samostatné tvořivé vědecké práci a k udělení titulu PhD za jménem.

